

جامعه

نگاهی به چالش های خطر ناک در فضای مجازی؛

جانت را به چند فالوور میفروشی؟!

جامعه‌شناختی، روان‌شناختی و حقوقی نشان می‌دهد که میل به شهرت، فشار اجتماعی، هیجان‌طلبی، و الگوبرداری از سایر کاربران، از مهم‌ترین عوامل گسترش این رفتارهای پرخطر محسوب می‌شوند.
در این میان، نقش پلتفرم‌های شبکه‌های اجتماعی در ایجاد و تشدید این روند، غیرقابل انکار است؛ چراکه الگوریتم‌های این شبکه‌ها بر اساس افزایش تعاملات طراحی شده‌اند و محتوای هیجان‌انگیز و پرخطر، به‌دلیل جذابیت بالا، معمولاً بیشترین بازدید را دریافت می‌کند. از منظر اجتماعی، این روند می‌تواند پیامدهای گسترده‌ای برای جامعه به همراه داشته باشد.

این پژوهشگر حقوق بین الملل برای مقابله‌ی مؤثر با این پدیده، رویکردی چندبعدی و ترکیبی را ضروری دانست و اظهار داشت: این راهبردها را می‌توان در سه سطح قانونی، فرهنگی، و اجرایی مورد بررسی قرار داد که عبارتند از:

اصلاح و تکمیل قوانین مرتبط

- تدوین مقررات خاص در زمینه‌ی مسئولیت کیفری کاربران و تولیدکنندگان محتوای پرخطر در فضای مجازی.
- تعیین الزامات قانونی برای پلتفرم‌های شبکه‌های اجتماعی جهت جلوگیری از انتشار و ترویج این گونه محتوها.

- ایجاد سامانه‌ای برای گزارش دهی مردمی به پلیس فتا در خصوص محتواهای پرخطر و غیرایمن.

آموزش و فرهنگ سازی

- اجرای برنامه‌های آموزشی در مدارس و دانشگاه‌ها درباره‌ی خطرات چالش‌های پرخطر و تأثیرات منفی آن‌ها.
- استفاده از رسانه‌های عمومی و اینفلوئنسرهای مسئولیت‌پذیر برای آگاه‌سازی جامعه درباره‌ی پیامدهای این اقدامات.

- ترویج جایگزین‌های ایمن و خلاقانه برای جذب مخاطب در فضای مجازی.

نظارت و اجرای قوانین

- افزایش توان نظارتی پلیس فتا و نهادهای مسئول در شناسایی و برخورد با کاربران تولیدکننده‌ی این محتواها.
- تشدید برخورد‌های قانونی با افراد و گروه‌هایی که به‌صورت سازمان‌یافته اقدام به ترویج این چالش‌ها می‌کنند.

- همکاری با پلتفرم‌های داخلی و تلاش برای اعمال فشار به پلتفرم‌های خارجی جهت کنترل محتوای خطرناک.

سخن پایانی

چالش‌های خطرناک در فضای مجازی، به‌دلیل ترکیبی از عوامل روان‌شناختی، اجتماعی و فنی، به یک معضل جدی در جوامع مدرن تبدیل شده است. در ایران، این پدیده در سال‌های اخیر روندی صعودی داشته و موجب نگرانی‌های گسترده‌ای در حوزه‌های امنیت عمومی و سلامت اجتماعی شده است. هرچند برخی مقررات قانونی امکان برخورد را این رفتارها را فراهم می‌سازند، اما ناکافی بودن این قوانین و ضعف در اجرای آن‌ها، باعث گسترش این پدیده شده است. برای مهار این بحران، لازم است که یک استراتژی جامع مبتنی بر اصلاح قوانین، فرهنگ‌سازی، و افزایش نظارت اجرا شود. در غیر این صورت، ادامه‌ی این روند می‌تواند به تهدیدی جدی برای سلامت روانی و جسمی جوانان و امنیت اجتماعی کشور تبدیل شود.

مرکز آمار اعلام کرد

پاییز امسال ازدواج ۲.۳ برابر طلاق بود

طبق داده‌های منتشر شده از سوی مرکز آمار ایران، در پاییز امسال ۴۹ هزار و ۷۳۸ زویداد طلاق رخ داده که نسبت به فصل قبل یعنی تابستان افزایش یافته است. البته باید گفت ازدواج هم در این بازه زمانی روند افزایشی داشته است و ازدواج ۲.۳ برابر طلاق در این فصل از سال ۱۴۰۳ بوده است.

به گزارش ایسنا، در پاییز سال جاری ۱۱۸ هزار و ۴۵۰ زویداد ازدواج رخ داده است که نسبت به سه ماهه دوم سال جاری (تابستان) ۱۴ هزار و ۱۶۸ زویداد ازدواج افزایش یافته است.

بررسی‌ها حاکی از آن است که در پاییز سال گذشته ۱۳۲ هزار و ۱۴۱ زویداد ازدواج رخ داده که نسبت به آمار گفته شده در پاییز امسال نشان از کاهش ۱۳ هزار و ۶۹۱ زویداد ازدواج در کشور دارد.

نگاهی به وضعیت طلاق در کشور

در این بخش همچنین مرکز آمار ایران به بررسی وضعیت آمار طلاق در سه ماهه سوم سال پرداخته است که طبق داده‌های آن، در پاییز امسال ۴۹ هزار و ۷۳۸ زویداد طلاق رخ داده که نسبت به سه ماه دوم ۲۱۰۷ زویداد طلاق افزایش یافته است. این درحالی است که آمارها نشان می‌دهد در پاییز سال گذشته ۵۴ هزار و ۱۷۷ زویداد طلاق رخ داده که نسبت به عدد گفته شده برای سه ماهه سوم امسال (۱۴۰۳) بیانگر کاهش ۴۴۳ زویداد طلاق در کشور است.

پلتفرم‌های اجتماعی پر از اینفلوئنسرهایی است که با فعالیت‌های مختلف کسب درآمد می‌کنند. اما برخی با ایجاد چالش‌های خطرناک برای ایجاد هیجان و جذب فالوور، جان خود و جوانان را به خطر می‌اندازند و این وضعیت به یک معضل اجتماعی تبدیل شده است.

به گزارش ایرنا زندگی-دیروز در خیابان، پسری را دیدم که با موتور خود حرکات نمایشی انجام می‌داد. او با چرخیدن و پرش‌های تماشایی، توجه همه را به خود جلب کرده بود. در حالی که دوربین دوستانش روی او زوم کرده بود، متوجه شدم که این حرکات نمایشی برای جذب فالوور در شبکه‌های اجتماعی است و او به دنبال کسب درآمد از طریق این نمایش هاست.

متأسفانه در بسیاری از پلتفرم‌های اجتماعی مورد‌های مشابه بسیاری دیده می‌شود که برای جذب فالوور بیشتر جان خودشان را گرو می‌گذارند، از بلندی آویزان می‌شوند، روی ریل قطار می‌خوبند و بسیاری از کارهای خطرناک دیگری که دیدن آنها نه تنها لذت بخش نیست بلکه دغدغه بزرگی برای والدین است تا مبادا فرزندانشان به انجام چنین کارهای مشابهی رغبت پیدا کنند. در این خصوص با دکتر محمدمهدی سیدناصری، حقوقدان، مدرس دانشگاه و پژوهشگر حقوق بین‌الملل به گفت و گو نشستیم تا ببینیم چنین رفتارهایی از منظر اجتماعی و حقوقی چه بازخوردهایی دارد.

عدم تطابق هویت مجازی و واقعی، چالش امنیتی و اجتماعی فضای مجازی

دکتر سید ناصری، عدم تطابق هویت مجازی و واقعی کاربران را عامل تبدیل فضای مجازی ایران به یک چالش امنیتی و اجتماعی و حقوقی دانست و گفت: بر اساس آمارها، تا ۶۰ درصد از کاربران اینترنت در ایران با این مشکل روبرو هستند. این وضعیت منجر به افزایش تهدیدات امنیتی نظیر سرقت هویت، ترویج اخبار جعلی و تبلیغات تقلبی و انجام کارهای چالش برانگیز و خطرناک می‌شود.

وی در ادامه افزود: عدم تطابق هویت مجازی و واقعی باعث تخلفات قانونی مانند اسیم(نامه های الکترونیکی) ، تبلیغات غیرقانونی و نشر محتوای مجرمانه می‌شود. از دیدگاه سیاستگذاری عمومی، این وضعیت نه تنها تهدیدی برای امنیت کاربران فضای مجازی است بلکه به تضعیف اعتماد عمومی و ترویج تخلفات قانونی منجر می‌شود.

چالشهای مجازی چیست؟

این پژوهشگر در توضیح چالشهای مجازی اظهار داشت: با گسترش روزافزون شبکه‌های اجتماعی، رفتارهای کاربران نیز دستخوش تغییرات عمده‌ای شده است. این پلتفرم‌ها که در ابتدا به‌عنوان ابزاری برای ارتباطات اجتماعی و تبادل اطلاعات طراحی شده بودند، اکنون به بستری برای رقابت در جلب توجه و کسب محبوبیت تبدیل شده‌اند.

در این میان، گروهی از کاربران، به‌ویژه نوجوانان و جوانان، برای دستیابی به شهرت مجازی و افزایش فالوور، به انجام رفتارهای پرخطر و هیجان‌انگیز روی آورده‌اند. این رفتارها که در قالب «چالش‌های مجازی» منتشر می‌شوند، گاه از حد معقول فراتر رفته و به اقداماتی مریگار و تهدیدکننده‌ی امنیت فردی و اجتماعی بدل می‌شوند. این پدیده را می‌توان از منظر جامعه‌شناختی، روان‌شناختی و حقوقی بررسی کرد.

بررسی چالشهای مجازی از دیدگاه جامعه شناختی

گسترش چنین رفتارهایی نتیجه‌ی تغییرات فرهنگی و تحول در معیارهای ارزش‌گذاری اجتماعی است. در گذشته، شهرت و اعتبار فرد در جامعه بر اساس دستاوردهای علمی، فرهنگی یا حرفه‌ای سنجیده می‌شد، اما در عصر شبکه‌های اجتماعی، این معیارها جای خود را به میزان تعامل مجازی داده‌اند. لایک، کامنت، و تعداد بازدیدکنندگان، به شاخص‌هایی برای سنجش موفقیت افراد تبدیل شده‌اند. در این فضا، کاربران به‌ویژه نوجوانان، تحت تأثیر فشار اجتماعی و میل به دیده‌شدن، از مرزهای ایمنی عبور کرده و دست به اقداماتی خطرناک می‌زنند.

بررسی چالشهای مجازی از دیدگاه روان شناختی

این رفتارهای پرخطر می‌تواند ناشی از تأثیرپذیری بالا از همسالان، هیجان‌طلبی، و کمبود مهارت‌های تصمیم‌گیری باشد. نوجوانان و جوانان به‌طور طبیعی در جست‌جوی هیجان و تجربه‌های جدید هستند و در عین حال، به دلیل رشد ناکامل قشر پیش‌پیشانی مغز که مسئول تصمیم‌گیری منطقی و ارزیابی خطر است، در تشخیص عواقب رفتارهای خود دچار ضعف هستند. این موضوع، در کنار تأثیر الگوسازی در فضای مجازی، باعث می‌شود که برخی از آنان بدون در نظر گرفتن پیامدهای واقعی، چالش‌های پرخطری را انجام دهند.

بررسی چالشهای مجازی از دیدگاه حقوقی

انجام این چالش‌ها نه تنها تهدیدی برای جان فرد انجام‌دهنده محسوب می‌شود، بلکه می‌تواند امنیت عمومی را نیز به خطر بیندازد. سقوط فردی از یک ساختمان بلند، عبور از روی پل‌های مرتفع بدون تجهیزات ایمنی، یا انجام

چند توصیه برای پیشگیری

از سوختگی‌های خطرناک در

چهارشنبه آخر سال

متخصص طب اورژانس با اشاره به خطرات ناشی از استفاده مواد آتش‌زادر چهارشنبه آخر سال، گفت: اولین اقدام هنگام وقوع سوختگی، حفظ ایمنی فرد کمک‌کننده است تا از افزایش مصدومان جلوگیری شود.

باشگاه خبرنگاران جوان - علیرضا رفعتی نوایی متخصص طب اورژانس و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اهواز، درباره زمان مراجعه به بیمارستان به دلیل سوختگی اظهار داشت: کودکان با سوختگی بیش از ۵ درصد و بزرگسالان با سوختگی بیش از ۱۰ درصد سطح بدن و همچنین در صورت آسیب به سر، صورت، دست، پا و مفاصل بزرگ یا سوختگی‌های عمیق، باید سریع‌تر به بیمارستان مراجعه کنند؛ باید توجه داشت که سوختگی‌های عمیق در آینده زمینه‌ساز سرطان پوست می‌شوند.

وی در مورد محاسبه درصد سوختگی افزود: درصد سوختگی با معاینه پزشک متخصص مشخص می‌شود. یک درصد سطح بدن معادل اندازه کف دست و انگشتان فرد است.

این متخصص طب اورژانس عنوان کرد: استفاده نادرست و بی‌رویه از وسایل آتش‌بازی و روشن کردن آتش‌های بزرگ حوادث ناگواری به دنبال دارد. از این رو باید از نگهداری مواد محترقه، تهیه و ساخت وسایل آتش‌بازی در منزل، زیر زمین، محل کار و سایر مکان‌ها خودداری کنیم. کودکان در آیین چهارشنبه‌سوری، هرگز نباید به تنهایی از مواد آتش‌بازی و محترقه استفاده کنند و باید با نظارت والدین در این مراسم حضور یابند.

وی در خصوص تفاوت درمان سوختگی در کودکان و بزرگسالان گفت: روش درمان سوختگی در کودکان و بزرگسالان یکسان است. اما نتیجه درمان در کودکان به دلیل آسیب‌پذیری بیشتر و تفاوت در ذخایر بدنی، متفاوت است. کودکان با سوختگی‌های سطحی هم باید به سرعت به بیمارستان منتقل شوند.

این متخصص طب اورژانس در مورد اقدامات اولیه هنگام وقوع سوختگی گفت: اولین اقدام، حفظ ایمنی فرد کمک‌کننده است تا از افزایش مصدومان جلوگیری شود. حفظ خونسردی و دور کردن مصدوم از محل حادثه و خاموش کردن آتش با استفاده از پتو یا پتله‌اند مصدوم روی زمین، جدا کردن لباس‌های سوخته از بدن مصدوم به جز در مواردی که به بدن چسبیده‌اند، همچنین خنک کردن محل سوختگی با آب معمولی به مدت ۲۰ دقیقه از جمله اقدامات مهم هنگام وقوع سوختگی است.

وی با بیان اینکه انتقال سریع مصدوم دچار سوختگی به مرکز درمانی از مهم‌ترین اقداماتی است که برای این فرد باید به سرعت انجام شود، افزود: شستشوی فوری چشم‌ها در صورت آسیب دیدگی، پرهیز از استفاده از موادی مانند شیر، یخ، خمیر دندان، رب گوجه و سایر مواد غیربهداشتی از دیگر اقدامات مهم در این زمینه است. هنگام سوختگی، چون فلت پوست مرده است و خون رسانی به آن انجام نمی‌شود، استعمال مواد غیربهداشتی ممکن است باعث عفونت‌های باکتریایی یا قارچی شود. رفعتی نوایی با اشاره به اینکه عارضه سوختگی، بیماری فعال و مزمن به‌شمار می‌رود و امکان افزایش شدت آن وجود دارد، اظهارداشت: بیماری‌های زمینه‌ای می‌توانند روند بهبودی را تحت تأثیر قرار دهند.

وی در مورد اهمیت جنبش لباس در افراد دچار سوختگی گفت: جنبش لباس افراد در شدت سوختگی تأثیرگذار است؛ البسه‌هایی با ایلاف نایلونی باعث آسیب بیشتر می‌شوند. منبع: وزارت بهداشت

آغاز طرح کتابخوانی به صورت

پایلوت در ۸۹۸ محله کم‌برخوردار

کشور

قائم مقام وزیر کشور در ستاد توانمندسازی محلات کم‌برخوردار گفت: برای شروع کار، طرح کتابخوانی را در ۸۹۸ محله از ۱۰ استان به صورت آزمایشی آغاز کرده ایم. به گزارش ایسنا، علی آقامحمدی در نشست توانمندسازی محلات کم‌برخوردار، گفت: موضوع بحث امروز ما در این جلسه، بحث کتابخوانی و آگاهی افراد از دانش‌های جدیدی بود که افراد در ۲۰۲۰ محله کم‌برخوردار از آن مطلع نیستند. وی افزود: ما برای شروع کارمان ۸۹۸ محله از ۱۰ استان را انتخاب و به عنوان پایلوت، کار را در آنجا آغاز کردیم. نمونه اولیه در استان هرمزگان است و امروز آنچه که در این استان انجام شده است، ارائه دادند. آقامحمدی تصریح کرد: طرحی را هم به عنوان سفیران کتابخوانی در ۸۹۸ محله ارائه کردند که این طرح را با مسئولینی از دانشگاه تهران، دانشگاه علامه، وزارت بهداشت، وزارت علوم، وزارت آموزش و پرورش، کتابخانه ملی، سازمان اسناد و کتابخانه‌های مجلس شورای اسلامی و سایر کتابخانه‌های تخصصی که در کشور وجود دارند به بحث گذاشتیم. قائم مقام وزیر کشور در ستاد توانمندسازی محلات کم‌برخوردار ادامه داد: بنا شد طرح جامعی را تکمیل کنیم و بس از تکمیل، برای اجرا به ۹ استان دیگر ابلاغ و اجرا را شروع کنیم.

بر اساس گزارش مرکز اطلاع‌رسانی وزارت کشور، وی اضافه کرد: نهادهای چهارگانه کمیته امداد، بهزیستی، ستاد اجرایی و هلال احمر که این محلات بین آنها تقسیم شده است، کار را در محلات خود شروع خواهند کرد. همچنین معاونت فرهنگی و هنری مساجد کشور که جز سازمان‌هایی است که با ستاد ۲۰۲۰ محله همکاری نزدیکی دارد، حجم بالایی از ظرفیتی را که در اختیار دارد، بسیج خواهد کرد تا کتابخوانی وسیعی را به صورت الکترونیکی، پادکست و مکتوب داشته باشیم.